

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 31. Mansuetus Tibivenit mansuetus si illum recipias, quàm rigurosus eris silacesseris eu[m] iniurijs, & crucifixeris, vt ait Apostolus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

declarat D. Basil. D. Cyril. Alex. & D. Hieron. qui notat à Septuaginta addi quòd veniens Rex Assyriorum: Ambulabit super murum vestrum, & auferet de iuda hominem, qui iusti leuare caput, aut forte aliquid facere. Ecce quam bene supplicium exprimat illis inferendum, & quod hodie certius impletur: cuius euidentis proferunt SS. PP. argumentum, quòd supremam omnium confirmant militiam, quam in hoc Iudæi commiserunt, certe grauiorem, quàm vquam patrauerant in illa vituli adoratione, vsque ad innumeratas idololatrias & contumaces contra Deum seditiones, quæ licet saepenumero Deos punierit, non tamen eo vsque ascendit supplicij atrocitas, atque illius quæ castigauit illos Decidij reos iniuissimos.

D. Hieron. Epist. 129 ad Damasum. Tom. 1. VII. Exponit illud D. Hieronimus.

Explicite hoc D. Hieron. verbis suo dignis ingenio cum ipse locutus Iudæis. Multa & iuda, scelera commisit, cunctis circa te seruatis nationibus. Ob quod factum? vsque propter idololatriam. Cuiusque seruantes crebro, miseris tui est Deus & missi iudices & saluatores, qui te de samolatu Moabitaram & Ammonitarum, & hysly hym quoque & diuersorum gentium liberauerunt. Nouissimè sub Regibus sy adisti Deum & omnis tua prouocata à gente Babyronis vastata, deleta est: & septuaginta annos Tempus soluita permansit. A Cyro rege Persarum illi laxata captiuitas. Usque quoque hoc & Neemas plebsione referunt. Extentum est Templum sub Dario Rege Persarum atque Medorum à Zorobabab filio salathiel. & Iesu filio ioseph sacerdotis magno. Quæ passibus à Medis, & yppis, Maedonibusque non cessauerunt. Nec tibi adhaec in memoriam Antiochum epiphanem, crudelissimum omnium regum, nec Ca. Poraporum Galatunum, Scaturum Varum, Capsum, Solimanque replicabo, qui tui orbibus, & praecipue Hierosolyma inuisitauerunt. Ad exitum sub Iesuphino & Tuo urbs capta, Templumque subuersum est. Deinde ciuitatis vsque ad Adrianum Principem per quinquaginta annos mansit re reliquis, vsque euerisionem templi paulo minus per Quadragesimas annos & vrbis & Templi ruine permanent: à quod tantum factum: & Ceteris non colit idola, sed etiam seruient Persis atque Romanis. & captiuitatis pressus iugo ignoras alienos Deos. Quomodo clementissimus quondam Deus qui nunquam tui oblitus est, tua per tanta spissa te porum miseriis tuis non adhaeruit, ut soluit captiuitatem, & ut verius dicam exspectauit tuis miseriis Antichristum: Ob quod, inquit, factus, & in excruciatum scelus auertit à te oculos suos? Ignorasti Memens vocem parentum tuorum: animum eius iusserunt, & super filios nuptas: & vrbis & decimam

ea, & nostra erit hereditas & non habemus Regem nisi Casarem. Habes, quod elegisti vsque ad finem mundi seruiturus es Casari. Etc. Iam Quadragesima, quando Hierusalem destruita iurabit, & populus Iudæorum probrofa subdabatur iugo seruauit. Paulo minus per quinquagesimas annos. Quid molo dicemus? iam enim prope medium mille & sexcenti praeterierunt anni. Paulo minus permille & secentos annos.

§. 21. Mansuetus. Tibi venit mansuetus, si illum recipias, quam rigorosus eris si laciferum tuum mueris, & crucifixeris, vt ait Apostolus.

Hoc in illis conspicimus, inquit D. Hier. & recordemur, quod ait Apostolus. Hec & quæ autem scripta sunt ad corruptionem nostram, in quos fines seculorum detentur. Si namque roticus ad nos Dominus ille sicut ad illos, mansuetus benignus, redundat in miser corda, post tet scelera, quos contra illum impè commisit, nò à nobis recipiatur ad salutem nostram: erit aduentus hic nobis in ruinà casuque irreparabilem, & iusta æternæ nobis casta damnationis. Quæties morti aduicasti in anima tua: tribuisti Iesum Dei filium? Quid opinaris agere te, quantum est ex parte tua, de proponis prope de procedari, & tui persequi nominis offensore, dum libet talis ades frequentare, tuis ut vices voluptatibus, & iuhonellis fræna lares appetitis, nisi condemnare Christum, eumque Barabbæ & demoni postponere, determinationis vt Christus in anima tua moriatur, ne vò optet tua, delictiarum, fama, honorumque patiare naufragium? Numquid negare potest aliovis, quin in iusticia postis sit tua liberum sit electioni, tuas præ eligas delicias, voluptates, luctum, illaque Domit o huic anteponas, vt illi Barabbam Christo præposuerit.

Quid tibi persuades, quaerit Apostolus, à te fieri, quando in peccatum laberis mortale, quando luxurijs indulges, vsurâ te conquinans, mendacia tua fraudesque iuramento confirmas & ratificas, nisi quod iustum, quantum in te est, Dei filium crucifigas, sanguinem eius inuiscerandè conculces, diuinam eius personam opprobrijs excipias, tantoque tempore in tuos decimas morietem, quanto peccat & pertinax immiseris, in tuo coheres concubitu scortator, in luctis tuis fenerator, in vindictæ tuæ cupiditas

caibus irreconciliabilis, in ambitionibus suis
 hominibus: *Rursum crucifigens sibi misisti fia-*
liam Dei, & ostentis habentis &c. Duo dicit A-
 postolus te in Christum agere, quotiescumque
 peccas, quantum ad te pertinet. Vnum, quod ite-
 rum illum crucifigis *Rursum crucifigentes filium*
Dei. Alterum quod pudore confundas hoc est.
 1. *Ostentis habentis:* D. Ambrosii. credit idem esse
 2. *Ostentis habere, ac Crucifigere & confotme vide-*
 3. *ret phrasi S. Scripturæ: nam quod legimus in*
 4. *vulgata hoc Domini ad Moysen præceptum:*
 5. *Tolle cunctas primicias populi & suspende eos con-*
 6. *tra solum in partibus, alij legunt, vt prosequitur*
 7. *D. August. Accipe decem populi, & ostentia con-*
 8. *traque ostentare idem est ac crucifigere: vnde ait*
 9. *ab Aquila transferri: Confige eos.*
 10. *Porro D. Chryso. in hac significare, irride-*
 11. *re, exponere confusio, seu ridiculo quod s. pa-*
 12. *trona alias dicit: Traducere aut exemplare. & hoc*
 13. *proprie & Latine significat Ostentis habere, vt*
 14. *ostendunt Salustius, & Cornelius Tacit. suis*
 15. *loquendi formulis. Duo factiora inter ea que*
 16. *Iudei commiserunt contra Christum, caput at-*
 17. *tollant & ceteris eminent. Vnum, quod cruci-*
 18. *ficerent eum, & sanguinem eius innoxium, cum*
 19. *interfectores, effuderunt. Aliud quod hoc fece-*
 20. *rint, post insignem illi in illam iustitiam, vt Pil-*
 21. *atus eum cruce cum confingeret, illum vno post*
 22. *poluerunt latroni, seditione, & homicidia, quo*
 23. *terra non ferebat nequiores, scilicet Barabbæ. nã*
 24. *vt sapientiam ignominiam illis ipsis hanc post-*
 25. *modum D. Petrus exprobrauit his verbis *Idem**
 26. *autem: *scilicet & iustum negasti, & peccatis virum**
 27. *homicidium sanari vobis: *audistis enim verbum in-**
 28. *terfectum.* Quanto se Dominus hic opprobrio
 29. *conspicuum credidit, quando in hac terra expo-*
 30. *nitus & Barabbæ collatus, falsa libera populo e-*
 31. *lectione, vixit ad vitam postulari Barabbam,*
 32. *manu mitti, clamantibus omnibus sibi placere*
 33. *Barabbam, ipsum autem ad mortem requiri, &*
 34. *quidem crucis, sibi que per omnia displiceret? O*
 35. *portæ hæc infamie notæ! O quam impudens*
 36. *& inuerecunda malitia!*
 37. *In hac duo habetis, quantum in te est. Chri-*
 38. *stus que offendis, inquit Apostolus quando pec-*
 39. *cas mortaliter. etenim rursus illum crucifigis,*
 40. *& habes ostentis. Crucifigis eum, inquit Do-*
 41. *ctor Angelicus: quia tibi peccatum est infir-*
 42. *mitatem peccati iam non habere sufficientem*
 43. *medicinum, præter Christum & hunc et cruci-*
 44. *fixum: nec de bitum, quod per illud contrahitur*
 45. *solutionem: expere misericordiam ipso sanguine sal-*
 46. *uati in cruce Christi: atque idcirco Christus*

iam crucifixus fuit, vt peccati curaret infirmita-
 tem, solueretque debitum hoc. & nunc hoc tibi
 in baptisate salutiferum applicatur remedium.
 Post hæc igitur, si nouis te tradas sceleribus,
 iterumque pecces, ex consequenti desideras, vt
 Christus denno crucifigatur, eiusque sanguis &
 altera vice, in cruce profundatur. Hoc docet
 nos Doctor Angelicus. *Peccatoris quantum in te. D. Tho-*
mas est, rursus crucifigens Christum: quia Christus Laic. i. in
pro peccatis nostris mortuus est semel. Cum ergo cap. 6. ad
peccata baptizatus, quantum in te est das occasio. Hebr. 10.
neus, vt iterum Christus crucifigatur, & sic contu-
melia sit Christo, in cuius sanguine te totum ma-
culas. Præter hæc ipsum habes ludibrio & op-
probrio, vt illi: quandoquidem dum peccas, ali-
quo modo hoc facis quod ipsi: nam appello fi-
lio Dei in statera cum omnibus suis misericor-
diis, gratiis, gloriis & essentia diuina, atque in
alicia Satana, momentanea voluptate, aut luero,
aut vili stipendio, aut dignitate Euro leuiori,
confellim ad hæc manum adicias, altero reli-
cto, atque, te feruentius hæc quam illum desi-
derare & amore complecti.
 III
 An hæc vera sunt ô Christiane? aut forte
 mei capitis inuentiones? An hoc vt vitæ, ipsa
 creditur? vel hyperbolica dicitur exage: a: tot in pecca-
 Caue ne confringatur te illorum numero com-
 totes.
 2ob 22. 19.
 bis, feruentiam vitarum tuarum nolimus. Quando
 Iudei ad hanc delapsi sunt abyssum, non eos Do-
 minus iudicis expectauit, nec patiens eos ultra
 sustinuit, sed adeo cõtumacem euerit populum,
 tam impudentes iustè puniens iniquitates. Te li-
 cet tantorum criminum confesum non disper-
 dit, sed patitur longanimitas, seruat, expectat, &
 post hæc omnia venit ad te Dominus iste, ani-
 mam tuam ingreditur te rogans, mansuetus, be-
 nignus, misericordiam plenus, omnem tibi suam
 offerens misericordiam, te scelerum tuorum al-
 liciens indulgentiã, diuinamq; offerens gratiam,
 & regnum gloriæ suæ sempiternum. Quoties
 ad auxilium pollat ostium: & quidem vehemen-
 ter, se vt olim sponsa, repta scintillas afflictum &
 angustiarum, & tuæ tantum salutis gratiã venit
 instaurator? Quoties pulsat, quoties inspirat?
 iam te interius igne terret infernali: iam te de-
 mulcet & allicet honorum promissis & tectoriis
 iam te redarguit vt insipientem, dicens vt tuam
 attendas animi stultitiam, qua horum velis. pro
 breuissima voluptatis vltura, pati dispendium.
 Quid hoc rei? Ecce Rex tuus venit tibi man-
 fectus. Si portas illi non aperueris, si non ap-
 ueris, si denno dedignatus fueris, si peccatis ul-
 tendis,
 N 3

fendentis, si iterum & iterum imò milles, quantum in te est, illum crucifixeris, & tot crucibus affixeris, quot tua sunt peccata, quid tibi boni sperandum, imò quid non mali timendum, inquit D. Chrysol. Nisi quod venies contra te, qui venis civis? Hæc igitur sunt ea mysteria, quæ nobis hæc Zachariæ Prophetiâ proponuntur.

§. 32. Qui præcedebant, & qui sequebantur, dicebāt: H. Anna. Triumphum hunc gloriosum effecerunt populi cantica, illis similia canticis transitus columna per mare rubrum.

¶ 98 **C**oncludamus igitur concionem cum eo quo Evangelista finem huic imponit. E. angelo, dicendo: populi qui Christo Domino in hac triumphali gloria, comites adhaerebant, singillatim omnes, & qui præcedebant, & qui subsequerentur, mille laudum præconia ingredientem Domino decantabant. Et qui præcedebant, & qui sequebantur clamabant, dicentes: Hosanna filio David: benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis. Quantum concilio verbis illis nobis Evangelista in memoriam reducit, quod ante trinitauimus dixisse David de eo quod contigit in magnificis illis & gloriosis huius Domini ingressibus, se verum supremumque Regem ostendendo, Psallit atque quoddam præcedere, subsequi alios, prioribus intro-

¶ 67. 26. nautibus & aliis tantum subsequentibus. Erant enim Principes capientes psallentibus in medio iuuenularum tympanistratarum, in Ecclesiâ benedicite Deo Domino de fontibus Israel. Arbitrantur

I. Canticum SS. PP. David spectare triumphalem illum in columnæ gressum, quem columna divina celebrauit in mari rubro dux populi illius electi, vt triumphum ageret de tyranno illo perniciosissimo Pharaone, eoque eius copiosissimo exercitu, omnes abiissis maris involuens, populum verò saluum, & incolumem, pristina & optata libertati restituens. Circa columnam ibant Moyses & duodecim Principes, capita duodecim tribuum festiuam canentes melodiam, quos cæteri sequebantur eadem cantica repetentes: sic enim ait sapiens. Deduxit illos in via mirabili, & fuit illis in velamento dei, &c. Transiit illos per mare rubrum, & transiit illos per aquam nimiam, &c. Et decantauerunt Domine nomen tuum, & vulticem manuum tuam laudauerunt pariter. Ad litteram loquitur de columna illa cælesti, quæ per aërem egat illis in velamentum seu umbraculum

¶ 10. 17. contra solis radios & nocte velut fax ardentissima noctis tenebras dissipabat. Notemus hoc verbum: Laudauerunt pariter. Omnes simul, quidam præcedebant: alij vero subsequerentur. Idem alibi Sap. 19. 2. verbis repetit. Nubes castra eorum circumspicit, & ex aqua que erat, terra arida apparuit, & in mari rubro via sine impedimento, &c. Videntes tua miracula & monstra, &c. Magnificans te Domine, qui liberasti eos. Hoc omnes illi fecerunt circumcincti columnam ambulantes, & qui præcedebant & qui subsequerentur, nedum viri sed & mulieres, in tympanis & sistris (vt enim dixerunt Theodoret. & Euthym. hoc significat illa vox. iuuu. illi) & sibi mutuo respondebant, & iuuicem hortabantur ad cælestes Deo laudes decantandas.

¶ Descendentes ex familia Iacob, qui censetur tur populus Israel, in 5. eloquio dicitur: De fontibus Israel. Quia continuò ex illo diminabant & oriebantur, sicut aquæ de fontis sui scaturigine: nam huic alludens metaphora dicit Hieron. At iste hoc domus Iacob, qui vocamini in fine Israel, & de aquis Iudæ exiit. Contigit hoc in figura etus quod præ manibus habemus, & impletum videmus in hoc transitu: nam columna illa diuina Christus præuius dux nocte iter ingrediens per mare rubrum sui sanguinis & amaræ Passionis, in quo omnes & illius & hostis demergendi sunt inimici. Columna est, quæ tot miracula, monstraque operabatur quæ, ha videant in miraculis eius, nominatim autem in resurrectione Lazari, vt dici possit: Videntes Iacob sua miracula, Propterea (inquit D. Ioan.) & ob id. Sicut venit ei turba, quia audierant eum fecisse illi, hoc signum. Sibi mutuo congedientes Christos; Apostoli ducatum præbentes subsequuntur: verumtamen hymnos horum antecedunt, Principes erant, id est SS. prælati. Apostoli, populi Dei capita primaria. Principes tam copularem illos inscribit Regius psalmographus, ceteri illi præueniunt & inchoant, & primi fuerunt qui in triumpho amæbrum inchoant, nam id expresse significatur ab Evangelista Luca his verbis. Cum appropinquaret iam ad descensum Iacob. 19. 2. natus Olivæ, caperunt omnes turba discipulorum gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus quas viderat virtutibus dicens. Benedixit qui venit Rex in N. Dni, pax in celo & gloria in excelsis. Quinimò ea de causa Pharisæi, quibus hæc 99 melodia gravis erat auditu contra eos potissimum expostularunt, & quatenus os illis obstruerent quia liuore tabescebant, Christo dixerunt: Magister increpa discipulos tuos: vt enim erant illi, qui primas habebant in hoc amæbro pætes.

contra solis radios & nocte velut fax ardentissima noctis tenebras dissipabat. Notemus hoc verbum: Laudauerunt pariter. Omnes simul, quidam præcedebant: alij vero subsequerentur. Idem alibi Sap. 19. 2. verbis repetit. Nubes castra eorum circumspicit, & ex aqua que erat, terra arida apparuit, & in mari rubro via sine impedimento, &c. Videntes tua miracula & monstra, &c. Magnificans te Domine, qui liberasti eos. Hoc omnes illi fecerunt circumcincti columnam ambulantes, & qui præcedebant & qui subsequerentur, nedum viri sed & mulieres, in tympanis & sistris (vt enim dixerunt Theodoret. & Euthym. hoc significat illa vox. iuuu. illi) & sibi mutuo respondebant, & iuuicem hortabantur ad cælestes Deo laudes decantandas.

¶ Descendentes ex familia Iacob, qui censetur tur populus Israel, in 5. eloquio dicitur: De fontibus Israel. Quia continuò ex illo diminabant & oriebantur, sicut aquæ de fontis sui scaturigine: nam huic alludens metaphora dicit Hieron. At iste hoc domus Iacob, qui vocamini in fine Israel, & de aquis Iudæ exiit. Contigit hoc in figura etus quod præ manibus habemus, & impletum videmus in hoc transitu: nam columna illa diuina Christus præuius dux nocte iter ingrediens per mare rubrum sui sanguinis & amaræ Passionis, in quo omnes & illius & hostis demergendi sunt inimici. Columna est, quæ tot miracula, monstraque operabatur quæ, ha videant in miraculis eius, nominatim autem in resurrectione Lazari, vt dici possit: Videntes Iacob sua miracula, Propterea (inquit D. Ioan.) & ob id. Sicut venit ei turba, quia audierant eum fecisse illi, hoc signum. Sibi mutuo congedientes Christos; Apostoli ducatum præbentes subsequuntur: verumtamen hymnos horum antecedunt, Principes erant, id est SS. prælati. Apostoli, populi Dei capita primaria. Principes tam copularem illos inscribit Regius psalmographus, ceteri illi præueniunt & inchoant, & primi fuerunt qui in triumpho amæbrum inchoant, nam id expresse significatur ab Evangelista Luca his verbis. Cum appropinquaret iam ad descensum Iacob. 19. 2. natus Olivæ, caperunt omnes turba discipulorum gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus quas viderat virtutibus dicens. Benedixit qui venit Rex in N. Dni, pax in celo & gloria in excelsis. Quinimò ea de causa Pharisæi, quibus hæc 99 melodia gravis erat auditu contra eos potissimum expostularunt, & quatenus os illis obstruerent quia liuore tabescebant, Christo dixerunt: Magister increpa discipulos tuos: vt enim erant illi, qui primas habebant in hoc amæbro pætes.

¶ Quinimò ea de causa Pharisæi, quibus hæc 99 melodia gravis erat auditu contra eos potissimum expostularunt, & quatenus os illis obstruerent quia liuore tabescebant, Christo dixerunt: Magister increpa discipulos tuos: vt enim erant illi, qui primas habebant in hoc amæbro pætes.